KAMMARRÄTTEN

KR RÄTTSFALL

Pris i en för lärare anordnad pristävling.

Kungl. Skolöverstyrelsen, Målsmännens Riksförbund och A/B Svenska Tobaksmonopolet utlyste under år 1955 en gemensam pristävling om bästa förslag till lektion mot tobaksrökning bland skolungdom. Enligt tävlingsinbjudan, som i första hand riktades till Sveriges lärare samt övriga inom skolan verksamma personer, skulle de tävlande till Skolöverstyrelsen insända förslag till en lektion i hälsolära över ämnet "Varför bör ungdomar icke röka?" I förslaget skulle de argument, som kunde framhållas mot rökningen givas en pedagogiskt lämplig utformning. De inkomna lektionsförslagen komme att granskas och bedömas av en jury. Ett belopp av 11.000 kr. hade ställts till förfogande av Tobaksmonopolet för belöningar i form av rese- eller studiestipendier för de bästa tävlingsbidragen. — Vidare tillkännagavs att avsikten vore att de prisbelönade tävlingsbidragen samt övriga bidrag (eller delar av bidrag) av värde skulle sammanföras till ett kompendium med utkast till lämpliga lektioner, vilket komme att tillställas intresserade lärare.

En person — här kallad X — blev av juryn tilldelad ett pris å 1.500 kr.

I sin år 1957 avlämnade självdeklaration uppgav X icke nämnda belopp till beskattning. Till stöd härför åberopade X i särskild skrivelse till vederbörande TN, att priset i bolagets meddelande till honom angivits äga "karaktär av studiestipendium".

I underrättelse om avvikelse från deklarationen meddelade TN, att "priset kr. 1.500 torde vara beskattningsbart". I enlighet härmed blev beloppet tillagt i deklarationen.

X besvärade sig härefter hos vederbörande PN under yrkande att icke bliva beskattad för beloppet; alt. härmed hemställdes om avdrag med 100 kr. för intäktens förvärvande. Utarbetandet av lektionsutkastet hade nämligen nödvändiggjorts dels litteraturinköp och dels anskaffning av sammanlagt ett 15:tal bilder för illustrering av utkastet.

Över besvären infordrades yttrande från vederbörande TO, vilken anförde bl. a. följande. Vad X anfört därom, att beloppet av utbetalaren, Svenska Tobaksmonopolet, rubricerats såsom studiestipendium, syntes icke äga betydelse för dess skatterättsliga bedömande. TN hade vid sin bedömning utgått från att skatteplikt i regel skulle anses föreligga, när pris utgått på grund av tävlingsdeltagande, och tävlingsvinnare fullgjort sin belönade prestation under sådana förutsättningar, att densamma kunde anses direkt inriktad på belöningens vinnande. Att så

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-30 15:55:24

vore förhållandet, hade X ej bestritt. — Det kunde emellertid tänkas, att skattefrihet skulle kunna anses föreligga på den grund, att prestationen skulle sakna varje värde för anordnaren, eller att belöningen icke skulle stå i rimlig relation till detta värde. Priset ifråga syntes emellertid icke stå i orimlig relation vare sig till arbetsinsatsen eller till det objektiva värdet av ett med säkerhet publiceringsvärt lektionsutkast. Beträffande frågan om prestationen saknat värde för tävlingsanordnaren eller åtminstone utbetalaren av priset syntes kunna anmärkas, att värdet av det vinnande lektionsutkastet för Skolöverstyrelsen måste varit obestridligt. Beträffande Tobaksmonopolet kunde å andra sidan propagandamaterial mot tobaksbruket snarast sägas äga ett negativt ekonomiskt värde, såvitt dess förvärvsverksamhet i trängre mening anginge. Det borde emellertid observeras, att Tobaksmonopolet i sin verksamhet bl. a. ansåges skola bevaka, att tobakshanteringens bedrivande skedde på sådant sätt, att skador för folkhälsan i möjligaste mån förebyggdes. Tobaksmonopolet hade, för fullgörande av denna sociala uppgift, bl. a. ställt medel till förfogande för medicinsk forskning rörande hälsorisker vid tobaksbruk. Det vore också uppenbart, att Tobaksmonopolets åtgärd att ställa medel till förfogande för ifrågavarande tävling, måst ha liknande motiv, eller åtminstone haft ett sådant kommersiellt motiv som stärkande av dess goodwill etc. I den mån man skulle karakterisera Tobaksmonopolets utbetalning som rent benefik, syntes det slutligen antagligt, att den benefika handlingen snarast riktat sig mot Skolöverstyrelsen såsom den i sammanhanget närmast intresserade parten än mot pristagarna. På grund härav syntes prissumman utgöra för X skattepliktig intäkt. Gentemot X:s alternativa hemställan om avdrag med 100 kr. för kostnader för intäktens förvärvande, hade TO intet att erinra.

I vederbörande TI:s förklaring över besvären hemställde denne om bifall endast i så måtto, att X bleve tillerkänd avdrag med förenämnda belopp, 100 kr.

Vid sammanträde den 31 okt. 1957 beslöt PN i enlighet med TI:s hemställan.

I besvär hos KR yrkade X att icke bliva beskattad för berörda pris.

I förklaring med anledning av besvären hemställde TI om avslag därå under åberopande av TO:s yttrande.

Genom utslag den 13 juni 1958 resolverade KR att, enär ifrågavarande pris å 1.500 kr., vilket belopp X erhållit genom deltagande i berörda pristävling, med hänsyn till de omständigheter, varunder detsamma utgått, finge betraktas såsom vederlag för utfört intellektuellt arbete, samt vid sådant förhållande beloppet måste anses hava utgjort för honom skattepliktig intäkt, funne KR icke skäl att göra ändring i PN:s beslut.

Jfr betr. Pris i reklampristävling RR:s utslag den 22 jan. 1958 på besvär av kapten A, refererat å sid. 201 i Skattenytt.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-30 15:55:24